

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/4-15

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

19.10.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Гордана Стојић, доцент
2. Др Јасмина Петровић, ванр. проф.
3. Др Сузана Марковић Крстић, доцент

2. Одлука Већа департмана за социологију број 10/4-12 од_03.09.2014.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

___ Јована (Горан) Ђорђевић _____

2. Година уписа на мастер академске студије

2011/2012.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије социологије

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Мигрантски потенцијал научног подмлатка Универзитета у Нишу

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидаткиње Јоване Ђорђевић обухвата 76 страна текста, укључујући 56 табела и један графикон. Рад се састоји из три целине: *Теоријски оквир истраживања* (7-26), *Методолошки оквир истраживања* (27-29) и *Резултати истраживања* (30-68), а свака од њих се састоји од више ужих делова. Поред тога, мастер рад садржи *Увод* (5-6), *Завршна разматрања* (69-74) и *Литературу* (75-76). На почетку рада дат је сажетак на српском и енглеском језику.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

У уводном делу рада указује се на значај проблема исељавања високообразоване радне снаге из земље, посебно научника, у свету и у Србији и на негативне последице ове појаве.

Први део (*Теоријски оквир истраживања*) састоји се од неколико ужих целина: Миграције као предмет научног истраживања; Теорије о миграцијама; Одлив мозгова; Одлив мозгова у Србији. У овом делу дефинисани су појмови миграција и „одлива мозгова“ и приказане најзначајније теорије о међународним миграцијама. Затим су приказани трендови исељавања из Србије после Другог светског рата, указано на размере исељавања научника из Србије које је стављено у контекст положаја науке и услова рада научника у нашој земљи. У овом делу су такође приказани резултати ранијих истраживања положаја младих научника и чинилаца који их подстичу на исељавање.

У другом делу (*Методолошки оквир истраживања*) дефинисани су предмет, циљ и задаци истраживања, постављене хипотезе, описане варијабле и инструмент истраживања, описан узорак, начин прикупљања и обраде података. Истраживање треба да омогући сазнања о мигрантском потенцијалу научног подмлатка Универзитета у Нишу, односно процену колики је удео потенцијалних миграната међу асистентима и сарадницима у настави и покаже који чиниоци утичу на њихову намеру да се иселе из Србије. На основу изражене намере да оду у иностранство на дужи период, дефинисан је ужи и шири мигрантски потенцијал. Полазећи од теорије о push и pull чиниоцима и ранијих истраживања, операционализоване су три групе чинилаца који утичу на намеру младих научника да се иселе: чиниоци у нашем друштву који их подстичу на исељавање, чиниоци који их привлаче у иностранству и чиниоци који их задржавају у Србији. Поред хипотеза о деловању наведених чинилаца, постављена је и хипотеза о повезаности одређених социопрофесионалних обележја младих научника и намере да се емигрира. Истраживање је спроведено на узорку научног подмлатка Универзитета у Нишу – анкетираних је 131 асистент и сарадник у настави.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У делу *Резултати истраживања* кандидаткиња је систематично и прегледно приказала резултате истраживања. У првом делу приказани су одговори за све испитиване младе научнике, а у другом делу су тестиране хипотезе са циљем да се утврди да ли постоји статистички значајна веза између одређених обележја и ставова младих научника и њихове намере да се иселе. На тај начин су, прво, добијена сазнања о обележјима научног подмлатка (старосној и полној структури, породичном статусу, школовању, материјалном статусу, професионалном искуству у иностранству, контактима са иностраним колегама, мигрантској мрежи) и њиховим ставовима о: општем стању у друштву, положају науке и научника у друштву, условима за научноистраживачки рад, могућностима за напредовање и усавршавање у Србији, заради и послу који обављају. Затим су, након процене удела младих научника који намеравају да се иселе, тестиране хипотезе и изведени закључци о чиниоцима који подстичу младе научнике да се иселе, као и о чиниоцима који их привлаче у иностранство, односно задржавају у Србији.

Резултати истраживања су показали да на намеру младих научника да се иселе из Србије утичу ставови према економском и политичком стању у друштву, условима за научноистраживачки рад и могућностима за развој каријере и усавршавање у Србији, као и незадовољство платом и послом који обављају. Кад је реч о социодемографским обележјима, показало се статистички значајна повезаност постоји само између намере да се исели и запослености партнера.

У *Завршним разматрањима*, поред сумирања резултата истраживања, указано је на мере чијим спровођењем би се успорио „одлив мозгова“ и/или умањиле негативне последице масовног одласка младих научника.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/4-15

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Резултати истраживања приказани су прегледно и систематично у складу са постављеним теоријско-методолошким оквиром. Обрада података извршена је применом софтверског пакета SPSS, коришћењем различитих статистичких техника што је омогућило прецизно приказивање резултата и тестирање хипотеза. Резултати истраживања су адекватно интерпетирани у складу са захтевима научне методологије.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Мастер рад је урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме и садржи све битне елементе. Кандидаткиња је изабрала врло важан друштвени проблем који је недовољно истражен код нас. Успешно је применила одабрану теорију, прилагодила инструменте истраживања и операционализовала широк спектар чинилаца који утичу на ову појаву. Прегледно је приказала резултате истраживања који представљају значајан допринос разумевању начина на који научни подмладак Универзитета у Нишу процењује свој положај и професионалну перспективу (у Србији или иностранству). Главни закључци су адекватно изведени али би рад био квалитетнији да је су приликом тумачења резултата више коришћена сазнања из ранијих истраживања у Србији и околним земљама.

Упркос мањим недостацима (повремено непрецизно изражавање, прилично сажето излагање резултата ранијих истраживања) може се рећи да је кандидаткиња успешно остварила истраживачке задатке. Вредност рада се посебно огледа у томе што је успела да овај комплексни проблем сагледа са различитих аспеката, истражујући спектар чинилаца који утичу на одлуку младих научника да се иселе из Србије или остану у њој.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу да прихвати мастер рад кандидаткиње Јоване Ђорђевић под називом *Мигрантски потенцијал научног подмлатка Универзитета у Нишу* и да кандидату одобри јавну одбрану.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Гордана Стојић, доцент

Др Јасмина Петровић, ванр. професор.

Др Сузана Марковић Крстић, доцент